

Options in Aged Care

Veco ļaužu aprūpes iespējas

English / Latvian

This information was compiled by the Centre for Cultural Diversity in Ageing 2008.

Šo informāciju ir sagatavojis Novecošanas kultūras daudzveidības centrs 2008. gadā.

©Centre for Cultural Diversity in Ageing 2008.

Options in Aged Care

There are many types of aged care services, but finding out what options are available to you or your family member can be confusing. This information provides an overview of aged care services and how you can access them, along with some useful contact numbers. It describes three types of government-subsidised aged care services:

- **Community Care**
- **Respite Care**
- **Residential Care**

Even if you do not require these services now, it is important to know what is available so you can plan for any care needs that you may have in the future.

Veco ļaužu aprūpes iespējas

Pastāv daudz veco ļaužu aprūpes pakalpojumu veidi un var būt grūti izvēlēties Jums vai Jūsu ģimenes loceklim pieejamās iespējas. Šajā informācijā ir sniegts pārskats par to, kādi pakalpojumi ir pieejami, un kā tos var saņemt. Šeit ir pievienoti arī noderīga kontaktinformācija. Šeit ir aprakstīti trīs valdības subsidēti veco ļaužu aprūpes pakalpojumu veidi:

- **Sabiedriskā aprūpe (Community Care)**
- **Atslodzes aprūpe (Respite Care)**
- **Aprūpe veco ļaužu mītnē (Residential Care)**

Pat tad, ja Jums šie pakalpojumi šobrīd nav nepieciešami, ir svarīgi zināt, kādas ir iespējas, lai varētu plānot jebkādu aprūpi, kas Jums nākotnē var būt nepieciešama.

Community Care

Most older people prefer to continue living in their own home, but some people may find this difficult to do without assistance. There are a number of aged care services that help older people to continue living in their own home. This type of care is known as 'Community Care' and there are four different options, depending on your needs:

Home and Community Care (HACC)

Home and Community Care provides basic support services for frail aged people who are experiencing difficulties managing daily tasks but who wish to continue living independently at home.

Services may include: nursing and allied health services, personal care (assistance with bathing, dressing and eating), Meals on Wheels and other food services, home help (assistance with housework, laundry and shopping), home modification and maintenance, transport, counselling and social support. Home and Community Care services are usually provided by local councils, community health centres and community organisations.

Sabiedriskā aprūpe (Community Care)

Lielākā daļa veco cilvēku vēlas turpināt dzīvot savās mājās, taču dažiem cilvēkiem bez palīdzības tas var būt grūti. Ir vairāki veco ļaužu aprūpes pakalpojumi, kas palīdz veciem cilvēkiem turpināt dzīvot savās mājās. Šo aprūpes veidu sauc par "Sabiedrisko aprūpi" un atkarībā no Jūsu vajadzībām pastāv četras dažādas iespējas.

Sabiedriskā aprūpe un palīdzība mājās (Home and Community Care - HACC)

Sabiedriskā palīdzība un aprūpe mājās sniedz pamata palīdzības pakalpojumus vārgiem veciem cilvēkiem, kas paši nespēj tikt galā ar ikdienas darbiem, taču vēlas turpināt vieni paši dzīvot savās mājās. Šie pakalpojumi var ietvert: medicīnas darbinieku un to funkcijas papildinoši pakalpojumus, personisko aprūpi (palīdzība, lai nomazgātos, apģērbtos un paēstu), ēdienu piegādi mājās un citus ar pārtiku saistītus pakalpojumus, palīdzību mājas darbos (palīdzība ar mājas uzkopšanu, veļas mazgāšanu un iepirkšanos), mājas pārkārtošanu un uzturēšanu, transporta, konsultāciju pakalpojumus un sociālo palīdzību. Sabiedriskās palīdzības un aprūpe mājās pakalpojumus parasti nodrošina pašvaldības, sabiedriskie veselības aprūpes centri un sabiedriskās organizācijas.

Community Aged Care Packages (CACP)

Community Aged Care Packages provide services to frail aged people with more complex care needs, or who require a greater range of services to help them continue living at home.

The packages of services are flexible and designed to suit individual needs, and may include: personal care (assistance with bathing, dressing and eating), meal preparation, home help (assistance with housework, laundry and shopping), gardening, transport and social support. These services are planned and coordinated by an approved aged care service provider. Eligibility for Community Aged Care Packages is determined by an *Aged Care Assessment Team* (see page 9).

Extended Aged Care at Home Packages (EACH)

Extended Aged Care at Home Packages provide services to people who need more help than a Community Aged Care Package can provide.

The packages of services are flexible and designed to suit individual needs, and may include: nursing and allied health services, personal care (assistance with bathing, dressing and eating), home help (assistance with housework, laundry and shopping), transport and social support. These services are planned and coordinated by an approved aged care service provider. Eligibility for Extended Aged Care at Home Packages is determined by an *Aged Care Assessment Team* (see page 9).

Veco ļaužu sabiedriskās aprūpes pakalpojumu pakete (Community Aged Care Packages - CACP)

Veco ļaužu sabiedriskās aprūpes pakalpojumu paketes nodrošina pakalpojumus vārgiem veciem cilvēkiem ar sarežģītākām aprūpes prasībām v arī tiem cilvēkiem, kam nepieciešams plašāks pakalpojumu klāsts, lai palīdzēt viņiem turpināt dzīvot savās mājās. Pakalpojumu paketes ir elastības un paredzētas individuālo vajadzību apmierināšanai, un var ietvert: personisko aprūpi (palīdzība, lai nomazgātos, apģērbtos un paēstu), ēdiena gatavošanu, palīdzību mājas darbos (palīdzība ar mājas uzkopšanu, veļas mazgāšanu un iepirkšanos), dārza kopšanu, transporta pakalpojumus un sociālo palīdzību. Šos pakalpojumus plāno un koordinē apstiprināts veco ļaužu aprūpes pakalpojumu sniedzējs. Tiesības izmantot veco ļaužu sabiedriskās aprūpes pakalpojumu paketes nosaka *Veco ļaužu aprūpes novērtēšanas grupa* (skat. 9. lpp.).

Paplašinātas vecu ļaužu aprūpes mājas apstākļos paketes (Extended Aged Care at Home Packages - EACH)

Paplašinātas vecu ļaužu aprūpes mājas apstākļos paketes nodrošina pakalpojumus cilvēkiem, kam ir nepieciešama lielāka palīdzība, nekā var sniegt Veco ļaužu sabiedriskās aprūpes pakalpojumu pakete. Pakalpojumu paketes ir elastības un paredzētas individuālo vajadzību apmierināšanai, un var ietvert: medicīnas darbinieku un to funkcijas papildinoši pakalpojumus, personisko aprūpi (palīdzība, lai nomazgātos, apģērbtos un paēstu), palīdzību mājas darbos (palīdzība ar mājas uzkopšanu, veļas mazgāšanu un iepirkšanos), transporta pakalpojumus un sociālo palīdzību. Šos pakalpojumus plāno un koordinē apstiprināts veco ļaužu aprūpes pakalpojumu sniedzējs. Tiesības izmantot Paplašinātas vecu ļaužu aprūpes mājas apstākļos paketes nosaka *Veco ļaužu aprūpes novērtēšanas grupa* (skat. 9. lpp.).

Extended Aged Care at Home Packages Dementia (EACH D)

Extended Aged Care at Home Packages Dementia provide services to people living with dementia. The packages of services are flexible and designed to suit individual needs, and may include: nursing and allied health services, personal care (assistance with bathing, dressing and eating), home help (assistance with housework, laundry and shopping), transport and social support.

These Services are planned and coordinated by an approved aged care service provider. Eligibility for Extended Aged Care at Home Packages Dementia is determined by an *Aged Care Assessment Team* (see page 9).

For more information about Community Care and how to find a service that meets your needs, call the **Commonwealth Carelink Centre** on **1800 052 222**.

Paplašinātas vecu ļaužu aprūpes mājas apstākļos paketes Demence (Extended Aged Care at Home Packages Dementia - EACH D)

Paplašinātas vecu ļaužu aprūpes mājas apstākļos paketes Demence nodrošina pakalpojumus cilvēkiem ar demenci. Pakalpojumu paketes ir elastības un paredzētas individuālo vajadzību apmierināšanai, un var ietvert: medicīnas darbinieku un to funkcijas papildinoši pakalpojumus, personisko aprūpi (palīdzība, lai nomazgātos, apģērbtos un paēstu), palīdzību mājas darbos (palīdzība ar mājas uzkopšanu, veļas mazgāšanu un iepirkšanos), transporta pakalpojumus un sociālo palīdzību. Šos pakalpojumus plāno un koordinē apstiprināts veco ļaužu aprūpes pakalpojumu sniedzējs. Tiesības izmantot Paplašinātas vecu ļaužu aprūpes mājas apstākļos paketes Demence nosaka *Veco ļaužu aprūpes novērtēšanas grupa* (skat. 9. lpp.).

Lai uzzinātu vairāk par Sabiedrisko aprūpi un to, kā atrast pakalpojumu, kas atbilst Jūsu vajadzībām, piezvaniet uz **Federālo Carelink Centru** pa telefonu **1800 052 222**.

Respite Care

Respite Care is short-term care, which enables the older person and their carer to have a break from their normal routine. Many older people are cared for by family members at home. It is important that carers are supported in this valuable role, especially as many carers are themselves elderly. Respite Care supports the carer to have a break from their caring responsibilities, while also helping the older person to continue living at home.

Respite Care provides care services to the older person on a temporary basis, which enables the carer to rest, attend to other responsibilities (eg shopping), or to have a holiday. It is usually planned in advance, but may be arranged in an emergency (eg if the carer is unwell).

Respite care may also be accessed by older people who live on their own and feel unable to look after themselves and need a break. It can be provided in the older person's home, in day-care centres or in Residential Care. Respite Care is provided through Home and Community Care, the National Respite for Carers Program and Residential Care. Access to Respite Care is based on eligibility, priority and need.

For more information about Respite Care and other support services for carers, call the **Commonwealth Carers' Respite Centre** on **1800 059 059**.

Atslodzes aprūpe (Respite Care)

Atslodzes aprūpe ir īslaicīga aprūpe, kas ļauj veca gada gājuma cilvēkam un viņa aprūpētājam atpūsties no ikdienas rutīnas. Daudzus vecos cilvēkus mājās kopj viņu ģimenes locekļi. Ir svarīgi, lai kopējus šajā svarīgajā darbā atbalstītu, sevišķi tāpēc, ka daudzi kopēji paši ir vecāka gadagājuma cilvēki. Atslodzes aprūpe palīdz aprūpētājam atpūsties no aprūpes pienākumiem, vienlaikus palīdzot vecajam cilvēkam turpināt dzīvot mājās.

Atslodzes aprūpe sniedz īslaicīgus pakalpojumus vecajam cilvēkam, kas ļauj aprūpētājam atpūsties, veikt citus pienākumus (piemēram, iepirkties) vai vienkārši paņemt brīvdienas. Šo aprūpi parasti plāno iepriekš, taču to var nodrošināt arī ārkārtas situācijā (piemēram, ja aprūpētājs ir saslimis).

Atslodzes aprūpi var saņemt arī tie vecāka gadagājuma cilvēki, kas dzīvo vieni paši un jūt, ka nespēj sevi aprūpēt vai arī viņiem ir nepieciešama atpūta. Šo aprūpi var sniegt vecā cilvēka mājās, dienas aprūpes centros vai veco ļaužu mītnē. Atslodzes aprūpe tiek nodrošināta ar Sabiedriskās aprūpes un palīdzības mājās, Nacionālās atslodzes aprūpes programmas un aprūpes veco ļaužu mītnē palīdzību. Atslodzes aprūpe ir pieejama, pamatojoties uz atbilstību, prioritāti un nepieciešamību.

Lai uzzinātu vairāk par Atslodzes aprūpi un citiem atbalsta pakalpojumiem, kas tiek sniegti kopējiem, piezvaniet uz **Federālo Atslodzes aprūpes centru** pa telefonu **1800 059 059**.

Residential Care

As an older person's level of frailty increases, it may no longer be an option for them to continue living in their own home and an aged care home may need to be considered. Aged care homes are also known as 'Residential Care'.

There are two types of Residential Care: low-level care and high-level care. Both levels of care provide a range of specified services, including: accommodation, basic furnishings, laundry, cleaning, meals and refreshments, staff to help at all times, personal care (assistance with bathing, dressing and eating), occasional nursing care and social activities.

High-level care is designed for people who are very frail, require 24-hour assistance and on-going nursing care. Some aged care homes provide low-level care and high-level care, enabling people to stay in the same home even if their care needs change. This is known as 'ageing in place'. Aged care homes are run by approved aged care service providers. Eligibility for Residential Care is determined by an *Aged Care Assessment Team* (see page 9).

For more information about Residential Care and how to find a home that meets your needs, call the **Commonwealth Carelink Centre** on **1800 052 222** or the **Aged Care Information Line** on **1800 500 853**.

Aprūpe veco ļaužu mītnē (Residential Care)

Tā kā veca cilvēka nespējas līmenis palielinās, iespējams, ka viņš vairs nevar turpināt dzīvot savās mājās un var nākties padomāt par aprūpi veco ļaužu mītnē. Veco ļaužu aprūpes mājas sauc arī par veco ļaužu mītnēm. Ir divu veidu veco ļaužu mītnes: vienkāršas un īpašas aprūpes iestādes.

Abi aprūpes līmeņi piedāvā dažādus noteiktus pakalpojumus, ieskaitot šādus: apmešanās, pamata aprīkojums, veļas mazgāšana, uzkopšana, ēdināšana un atspirdzinoši dzērieni, jebkurā laikā pieejami darbinieki, personiskā aprūpe (palīdzība, lai nomazgātos, apģērbtos un paēstu), medmāsu pakalpojumi un sociālie pasākumi.

Īpaša aprūpe ir paredzēta cilvēkiem, kas ir ļoti vārgi, kam ir nepieciešama 24 stundu palīdzība un pastāvīga medmāsu aprūpe. Dažas veco ļaužu mītnes nodrošina gan vienkāršu, gan īpašu aprūpi, ļaujot cilvēkiem uzturēties vienā un tajā pašā mītnē arī tad, ja viņu aprūpes vajadzības mainās. To sauc par novecošanu vienā vietā. Veco ļaužu aprūpes mājas vada apstiprināti veco ļaužu aprūpes pakalpojumu sniedzēji. Tiesības uzturēties veco ļaužu mītnē nosaka *Veco ļaužu aprūpes novērtēšanas grupa* (skat. 9. lpp.).

Lai uzzinātu vairāk par veco ļaužu mītnēm un to, kā atrast mītni, kas atbilst Jūsu vajadzībām, piezvaniet uz **Federālo Carelink Centru** pa telefonu **1800 052 222** vai **Veco ļaužu aprūpes informācijas dienestu** pa telefonu **1800 500 853**.

Additional Information

Aged Care Assessment Team (ACAT)

The first step in accessing most government-subsidised aged care services is to receive an assessment by the Aged Care Assessment Team (ACAT). Eligibility for Community Aged Care Packages, Extended Aged Care at Home Packages and Residential Care is determined by an ACAT assessment, which determines eligibility by assessing a person's needs.

This is a free and confidential service, and the process is not as daunting as it may sound. An ACAT representative (usually a doctor, nurse, social worker or other health care professional) will assess your situation and specific care needs.

You will be informed about the services you are eligible to receive and how to find a service that meets your needs. You may choose to have a relative or friend with you during the assessment. You also have the right to ask ACAT to provide an interpreter. If you are not satisfied with the outcome of the assessment, you have the right to appeal the decision.

To arrange an ACAT assessment, you can ask your doctor for a referral or call the Commonwealth Carelink Centre on 1800 052 222.

Papildinformācija

Veco ļaužu aprūpes novērtēšanas grupa (Aged Care Assessment Team - ACAT)

Pirmais solis, lai saņemtu lielāko daļu valdības subsidēto veco ļaužu aprūpes pakalpojumu, ir jāsaņem Veco ļaužu aprūpes novērtēšanas grupas (VLANG) novērtējums. Atbilstību Veco ļaužu sabiedriskās aprūpes pakalpojumu paketei, Paplašinātas vecu ļaužu aprūpes mājas apstākļos paketei un veco ļaužu mītnes pakalpojumiem nosaka VLANG novērtējums, kas nosaka atbilstību, novērtējot cilvēka vajadzības.

Šis ir bezmaksas un konfidenciāls pakalpojums un tā norise nav tik biedējoša kā varētu izklausīties. VLANG pārstāvis (parasti ārsts, medmāsa, sociālais darbinieks vai kāds cits veselības aprūpes speciālists) novērtēs Jūsu situāciju un specifiskās aprūpes vajadzības.

Jūs informēs par pakalpojumiem, kurus Jums ir tiesības saņemt, un to, kā atrast pakalpojumu, kas atbilst Jūsu vajadzībām. Ja vēlaties, novērtēšanas laikā kopā ar Jums var būt arī kāds Jūsu radnieks vai draugs. Jums ir tiesības lūgt VLANG nodrošināt tulku. Ja Jūs neapmierina novērtējuma rezultāti, Jums ir tiesības lēmumu pārsūdzēt.

Lai noorganizētu VLANG novērtējumu, Jūs varat palūgt savam ārstam nosūtījumu, vai arī piezvanīt uz Federālo *Carelink* Centru pa telefonu 1800 052 222.

Fees & Charges

The cost of receiving aged care services is based on a person's assessed care needs and their ability to pay. Special consideration is given to people who are financially disadvantaged. It is important to know that you will not be denied access to a service if you are unable to pay. All people receive the same quality of care regardless of the level of fees paid. To find out more about fees and charges, contact the Aged and Community Care Information Line on 1800 500 853.

Your Rights & Responsibilities

Aged care service providers are obliged to inform you of your rights and responsibilities regarding the services you are receiving. Whether you are receiving Residential Care or Community Care, it is important to be aware of your rights, which include the right to:

- Be informed about your rights;
- Be involved and informed about all decisions related to your care;
- Be in charge of your life, your money and your possessions;
- Be treated with dignity and respect;
- Continue your cultural or religious practices and retain the language of your choice without discrimination;
- Good quality care that meets your needs;
- Complain and take steps to sort out any problems;
- Privacy.

Pakalpojumu cenrādis

Maksa par veco ļaužu aprūpes pakalpojumiem ir balstīta uz personas novērtētajām aprūpes vajadzībām un maksātspēju. Īpaša uzmanība tiek pievērsta cilvēkiem, kam ir finansiālas grūtības. Ir svarīgi zināt, ka Jums neliegs pakalpojumu tikai tāpēc, ka nespējat samaksāt. Visi cilvēki saņem vienādi kvalitatīvu aprūpi, neatkarīgi no veikto maksājumu summas. Lai uzzinātu vairāk par pakalpojumu cenrādi, sazinieties ar Veco ļaužu aprūpes un veci ļaužu mītnu informācijas dienestu pa telefonu 1800 500 853.

Jūsu tiesības un pienākumi

Veco ļaužu aprūpes sniedzējiem ir pienākums Jūs informēt par Jūsu tiesībām un pienākumiem attiecībā uz pakalpojumiem, ko Jūs saņemat. Neatkarīgi no tā, vai Jūs saņemat aprūpi veco ļaužu mītnē vai sabiedrisko aprūpi, ir svarīgi zināt savas tiesības, kas ietver šādas tiesības:

- tikt informētam par savām tiesībām;
- tikt iesaistītam un informētam par visiem lēmumiem, kas saistīti ar Jūsu aprūpi;
- pārvaldīt savu dzīvi, savu naudu un savus īpašumus;
- cieņpilna un respektējoša izturēšanās;
- turpināt savus kultūras un reliģiskos ieradumus un paturēt sevis izvēlēto valodu bez diskriminācijas;
- saņemt kvalitatīvu aprūpi, kas atbilst Jūsu vajadzībām;
- izteikt sūdzības un veikt pasākumus jebkādas problēmas atrisināšanai;
- tiesības uz privātumu.

For more information about your rights and responsibilities regarding aged care services, contact the National Aged Care Advocacy Line on 1800 700 600.

Concerns and Complaints

If you have a concern or complaint about the quality of care or services you are receiving, you may like to discuss this with the Manager of the aged care service. If you are uncomfortable doing this, or you do not like how your complaint has been handled, you can contact the Aged Care Complaints Investigation Scheme on 1800 550 552. This is a free and confidential service.

Lai uzzinātu vairāk par savām tiesībām un pienākumiem attiecībā uz veco ļaužu aprūpes pakalpojumiem, sazinieties ar Nacionālo Veco ļaužu aprūpes tiesību aizstāvības dienestu par telefonu 1800 700 600.

Bažas un sūdzības

Ja Jums rodas bažas vai sūdzības par saņemto aprūpes pakalpojumu kvalitāti, Jūs to varat pārrunāt ar veco ļaužu aprūpes pakalpojumu organizētāju. Ja Jums tas šķiet neērti, vai arī Jūs neapmierina kā tiek izskatīta Jūsu sūdzība, Jūs varat sazināties ar Veco ļaužu aprūpes sūdzību izskatīšanas programmu pa telefonu 1800 550 552. Šis ir bezmaksas un konfidenciāls pakalpojums.

Useful Contact Numbers

If you need an interpreter to help you to communicate over the phone, call the **Translating and Interpreting Service** on **13 14 50**. This is a free service.

Note that calls to numbers beginning with '1800' are free, except when made from mobile phones.

Aged Care Complaints Investigation Scheme: 1800 550 552

The Aged Care Complaints Investigation Scheme investigates complaints and concerns about government-subsidised aged care services, including community care, respite care and residential care. Contact the Aged Care Complaints Investigation Scheme if you have a concern or complaint about the services you are receiving. Complaints can be made anonymously. This is a free service.

Aged Care Information Line: 1800 500 853

The Aged Care Information Line provides information about aged care services, including information on fees and charges, incoming testing and financial assistance.

Noderīgi telefona numuri

Ja Jums ir nepieciešams tulks, lai palīdzētu sazināties pa telefonu, piezvaniet uz

Rakstiskās un mutiskās tulkošanas dienestu pa telefonu **13 14 50**. Šis ir bezmaksas pakalpojums.

Ņemiet vērā, visi telefona numuri, kas sākas ar „1800” ir bezmaksas, izņemot gadījumus, ja zvanāt no mobilā telefona.

Veco ļaužu aprūpes sūdzību izskatīšanas programma: 1800 550 552

Veco ļaužu aprūpes sūdzību izskatīšanas programma izskata sūdzības un bažas par valdības subsidētajiem veco ļaužu aprūpes pakalpojumiem, ieskaitot sabiedrisko aprūpi, atslodzes aprūpi un veco ļaužu mītnes. Ja Jums ir bažas vai sūdzības par pakalpojumiem, ko saņemat, sazinieties ar Veco ļaužu aprūpes sūdzību izskatīšanas programmu. Sūdzības var iesniegt anonīmi. Šis ir bezmaksas pakalpojums.

Veco ļaužu informatīvā telefona līnija: 1800 500 853

Veco ļaužu informatīvā telefona līnija sniedz informāciju par veco ļaužu aprūpes pakalpojumiem, ieskaitot informāciju par pakalpojumu cenām, ienākumu pārbaudi un finansiālo palīdzību.

Centrelink - Disability, Sickness and Carers: 13 27 17

Call this number for disability, sickness and carer enquiries, including Disability Support Pension, Mobility Allowance, Carer Payment, Carer Allowance and Sickness Allowance.

Centrelink - Multilingual Call: 13 12 02

Call this number to speak to Centrelink employees in your preferred language.

Centrelink - Retirement Services: 13 23 00

Call this number for retirement enquiries, including Age Pension, Pensioner Concession Cards, Commonwealth Seniors Health Card, and for enquiries regarding income assessment for residential care fees. You can also call this number to access Centrelink's Financial Information Service, which is a free and independent service available to everyone in the community (even if you are not receiving a pension or benefit).

Commonwealth Carelink Centre: 1800 052 222

The Commonwealth Carelink Centre provides a single point of contact for information about aged care services. Contact the Commonwealth Carelink Centre to find out what aged care services are available in your area or anywhere in Australia, as well as information on costs, assessment procedures and eligibility criteria. This is a free and confidential service.

Centrelink - invaliditāte, saslimšana un kopēji: 13 27 17

Zvaniet pa šo numuru, ja Jums ir jautājumi par invaliditāti, saslimšanu vai kopējiem, ieskaitot invaliditātes pensiju, pabalstu pārvietošanās nodrošināšanai, kopēja maksu, kopēja pabalstu un slimības pabalstu.

Centrelink - daudzvalodu palīdzības dienests: 13 12 02

Piezvaniet pa šo numuru, lai runātu ar Centrelink darbiniekiem Jūsu izvēlētajā valodā.

Centrelink - pensionēšanās pakalpojumi: 13 23 00

Piezvaniet pa šo numuru, lai uzzinātu informāciju par pensionēšanos, ieskaitot vecuma pensiju, pensionāru atvieglojumu kartes, Federālo senioru veselības karti, un par jautājumiem attiecībā uz ienākumu novērtēšanu veco ļaužu mītnes maksas noteikšanai. Jūs varat zvanīt par šo numuru arī tad, ja vēlaties saņemt Centrelink finanšu informācijas pakalpojumu, kas ir bezmaksas un neatkarīgs pakalpojums, pieejams ikvienam (pat tad, ja Jūs nesaņemat pensiju vai pabalstu).

Federālais *Carelink* centrs: 1800 052 222

Federālais *Carelink* centrs nodrošina vienotu informācijas iegūšanas avotu par veco ļaužu aprūpes pakalpojumiem. Sazinieties ar Federālo Carelink centru, lai uzzinātu, kādi veco ļaužu aprūpes pakalpojumi ir pieejami Jūsu teritorijā vai jebkurā citā Austrālijas vietā, kā arī saņemtu informāciju par izmaksām, novērtēšanas procedūru un atbilstības kritērijiem. Šis ir bezmaksas un konfidenciāls pakalpojums.

Commonwealth Carers' Respite Centre: 1800 059 059

The Commonwealth Carer Respite Centre coordinates access to respite services in your local area, provides information and advice about respite options, help with organising emergency or planned respite, and financial assistance for short-term or emergency respite. This is a 24-hour service.

National Aged Care Advocacy Line: 1800 700 600

Contact the National Aged Care Advocacy Line to find your local advocacy service. Advocacy services help to promote your rights in relation to aged care services and can increase your involvement in decision-making processes. These services may play an important role in supporting you through a complaint process and advising you of your 5 rights in negotiations with aged care service providers. This is a free and confidential service.

National Dementia Helpline: 1800 100 500

The National Dementia Helpline is a 24-hour national telephone and support service run by Alzheimer's Australia. It provides support, practical information and advice, as well as information on the full range of services provided by Alzheimer's Australia. This is a free and confidential service.

Federālais aprūpētāju atslodzes centrs 1800 059 059

Federālais aprūpētāju atslodzes centrs koordinē atslodzes pakalpojumu pieejamību Jūsu apkārtnē, sniedz informāciju un ieteikumus par atslodzes iespējām, palīdz organizēt ārkārtas vai plānveida atslodzi, kā arī finansiālu palīdzību īslaicīgai vai ārkārtas atslodzei. Šis ir diennakts pakalpojums.

Nacionālā Veco ļaužu aprūpes tiesību aizstāvības līnija: 1800 700 600

Sazinieties ar Nacionālo Veco ļaužu aprūpes tiesību aizstāvības līniju, lai atrastu vietējo tiesību aizstāvības dienestu. Tiesību aizstāvības dienesti palīdz aizstāvēt Jūsu tiesības attiecībā uz veco ļaužu aprūpes pakalpojumiem un var palielināt Jūsu iesaistīšanos lēmumu pieņemšanas procesos. Šiem dienestiem var būt svarīga loma, atbalstot Jūs sūdzību izskatīšanas procesā un konsultējot Jūs par Jūsu tiesībām pārrunās ar veco ļaužu aprūpes pakalpojumu sniedzējiem. Šis ir bezmaksas un konfidenciāls pakalpojums.

Nacionālā demences palīdzības līnija: 1800 100 500

Nacionālā demences palīdzības līnija ir 24 stundu nacionālais telefona un atbalsta dienests, ko vada organizācija *Alzheimer's Australia*. Tas sniedz atbalstu, praktisku informāciju un ieteikumus, kā arī informē par visiem organizācijas *Alzheimer's Australia* sniegtajiem pakalpojumiem. Šis ir bezmaksas un konfidenciāls pakalpojums.